

Datum van
inontvangstneming

:

04/02/2025

Zaak C-803/24

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

20 november 2024

Verwijzende rechter:

Curte de Apel Târgu Mureş (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

11 november 2024

Verzoekende partijen:

ROMCAB SA

RTZ & Partners SPRL, als curator van ROMCAB SA

Verwerende partijen:

Banca Comercială Română SA

Banca Transilvania

CEC Bank SA – Sucursala Bucureşti

Codelco Kupferhandel GmbH

Compania de Asigurări-Reasigurări Exim România (CARE România) SA

Euro Alloys LTD

MKE Mansfeld GmbH

First Bank SA

Rusal Marketing GmbH

Unicredit Leasing Corporation IFN SA

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Hoger beroep dat is ingesteld tegen een uitspraak in een insolventieprocedure betreffende de nakoming van een betalingsverplichting voor producten waarop de beperkende maatregelen van verordening (EU) 2023/2878 van de Raad van 18 december 2023 tot wijziging van verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, van toepassing zijn (hierna: „verordening 2023/2878”).

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Op grond van artikel 267 VWEU wordt verzocht om uitlegging van artikel 3 decies, leden 1 en 3 quater bis, van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, zoals gewijzigd bij verordening 2023/2878 (hierna: „verordening nr. 833/2014”).

Prejudiciële vragen

1. Moet artikel 3 decies, lid 3 quater bis, van verordening nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, zoals gewijzigd bij verordening 2023/2878, aldus worden uitgelegd dat het begrip „uitvoering” van contracten die zijn gesloten vóór 19 december 2023, ook de daarmee samenhangende verplichting tot betaling van de goederen op basis van een koopovereenkomst als bedoeld in lid 1 van dat artikel kan omvatten, wanneer die goederen de Unie vóór 19 december 2023 zijn binnengekomen?
2. Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, volstaat het voor de toepasselijkheid van artikel 3 decies, lid 3 quater bis, gelet op de termijn die daarin is vastgesteld en het doel dat met de vaststelling van de beperkende maatregelen wordt nagestreefd, dat de verplichting tot betaling van de goederen waarop de koopovereenkomst betrekking heeft, vóór het verstrijken van die periode opeisbaar is geworden?
3. Kan artikel 3 decies, lid 3 quater bis, aldus worden uitgelegd dat het ook ziet op een opeisbare betaling met betrekking tot een overeenkomst die vóór 19 december 2023 is gesloten, wanneer de levering van de in artikel 3 decies, lid 1, bedoelde goederen vóór 19 december 2023 heeft plaatsgevonden, maar de schuldenaar de termijn heeft laten verstrijken en niet binnen die termijn de verschuldigde betaling heeft verricht?
4. Staat artikel 3 decies, lid 1, van verordening nr. 833/2014, zoals gewijzigd bij verordening 2023/2878, in de weg aan een vordering tot betaling die voortvloeit uit een overeenkomst voor de aankoop van goederen die is gesloten vóór de wijzigingen die bij verordening 2023/2878 zijn ingevoerd, wanneer de

goederen de Europese Unie vóór 19 december 2023 zijn binnengekomen en de betaling noch op het tijdstip van levering noch binnen de in lid 3 quater bis gestelde termijn heeft plaatsgevonden?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Artikel 3 decies, leden 1 en 3 quater bis, van verordening [(EU)] nr. 833/2014 [van de Raad van 31 juli 2014] betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, zoals gewijzigd bij verordening [(EU)] 2023/2878 [van de Raad van 18 december 2023 tot wijziging van verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren].

Korte uiteenzetting van de feiten en het hoofdgeding

- 1 Op 2 november 2022 hebben de vennootschappen Rusal Marketing GmbH (hierna: „Rusal”), als verkoper, en ROMCAB SA (die momenteel in het kader van een insolventieprocedure wordt geherstructureerd; hierna: „ROMCAB”), als koper, een overeenkomst gesloten voor de verkoop van draad van aluminium die van oorsprong is uit Rusland.
- 2 Aangezien ROMCAB niet had betaald voor bepaalde goederen die tussen maart en april 2023 waren geleverd, heeft Rusal in het kader van de insolventieprocedure een vordering ingediend tot betaling van een bedrag van 2 540 749,80 EUR, met inbegrip van de waarde van die goederen en de bijbehorende boetes wegens betalingsachterstand.
- 3 RTZ Partners SPRL, de curator van ROMCAB in de insolventieprocedure, was van mening dat, hoewel was voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor toelating van de vordering, de feitelijke uitvoering van de betaling werd verhinderd door een belemmering in de tenuitvoerlegging, namelijk het sanctiepakket dat bij verordening 2023/2878 tot wijziging van verordening nr. 833/2014 is vastgesteld.
- 4 Zowel ROMCAB als Rusal hebben tegen deze beslissing van de curator beroep ingesteld bij de Tribunal Specializat Mureș (bijzondere rechter Mureș, Roemenië; hierna: „Tribunal Specializat”).
- 5 Bij vonnis van 11 juni 2024 heeft de Tribunal Specializat het beroep van ROMCAB afgewezen en het beroep van Rusal toegewezen, in wezen op grond dat er geen enkel beletsel bestond voor de nakoming van de betalingsverplichting door de schuldenaar ROMCAB.
- 6 Volgens de Tribunal Specializat kan het begrip uitvoering van een overeenkomst niet uitsluitend worden beperkt tot een van de verplichtingen die uit die overeenkomst voortvloeien, namelijk de betaling van de prijs van de gekochte

goederen. Deze rechter heeft geoordeeld dat de handeling waarop het verbod van artikel 3 decies, lid 1, van verordening nr. 833/2014 betrekking heeft, de aankoop of de invoer van goederen is. Dit verbod heeft dus tot doel te voorkomen dat partijen dergelijke contractuele rechtsbetrekkingen blijven aangaan en dat de betrokken goederen nog langer de Europese ruimte worden binnengebracht. Artikel 3 decies, lid 3 quater bis, van deze verordening staat echter toe dat overeenkomsten die al zijn gesloten worden uitgevoerd gedurende een bepaalde periode na de oplegging van het verbod, te weten tot 20 maart 2024, waardoor wordt voorkomen dat de contractpartijen worden gestraft voor keuzes die zijn gemaakt op een tijdstip waarop de vaststelling van dergelijke sancties niet voorzienbaar was.

- 7 Aangezien de overeenkomst is gesloten, de goederen zijn geleverd en de desbetreffende facturen zijn uitgereikt vóór 19 december 2023, valt de onderhavige zaak dientengevolge onder artikel 3 decies, lid 3 quater bis, van verordening nr. 833/2014, zodat er geen belemmeringen zijn die de schuldenaar ROMCAB beletten zijn betalingsverplichting na te komen. Een andere uitlegging zou de schuldenaar in staat stellen misbruik te maken van zijn nalatigheid door de termijn van 20 maart 2024 te laten verlopen zonder tot betaling over te gaan, teneinde zich vervolgens in zijn voordeel te beroepen op de verstreken tijd.
- 8 ROMCAB en de curator hebben tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld bij de verwijzende rechter.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdeding

- 9 Schuldeiser Rusal merkt in wezen op dat de invoering van nieuwe beperkingen na de sluiting van de overeenkomst en de levering van de goederen geen invloed kan hebben op de verplichting tot betaling van die goederen die op de schuldenaar rust.
- 10 ROMCAB stelt daarentegen dat de betalingsverplichting uitsluitend binnen de termijn van 20 maart 2024 had kunnen worden nagekomen. Na die datum is de uitvoering van de overeenkomst, die ook de verplichting tot betaling omvat, verboden, zodat niet meer kan worden voldaan aan het betalingsverzoek, ook al is het gedaan vóór de inwerkingtreding van verordening 2023/2878.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 11 De verwijzende rechter merkt op dat het geding uit twee aspecten bestaat. De eerste betreft de vaststelling van de voorwaarden voor zekerheid, liquiditeit en opeisbaarheid van de schuldvordering van Rusal jegens de schuldenaar ROMCAB, een vraag die niet de uitlegging van de regels van Unierecht vereist, maar van de bepalingen van de overeenkomst in het licht van het toepasselijke nationale recht.

- 12 Het tweede aspect betreft de belemmering voor de opeisbaarheid van de vordering op grond van artikel 3 decies van verordening nr. 833/2014, zoals gewijzigd bij verordening 2023/2878, dat in lid 1 uitdrukkelijk verbiedt om de goederen die in bijlage XXI bij deze verordening zijn vermeld, direct of indirect aan te kopen, in te voeren of over te dragen naar de Unie indien zij van oorsprong zijn uit Rusland of uit Rusland worden ingevoerd.
- 13 Volgens lid 3 quater bis van hetzelfde artikel zijn de verbodsbepalingen voor overeenkomsten die vóór 19 december 2023 zijn gesloten, niet van toepassing tot 20 maart 2024, voor zover zij betrekking hebben op goederen die onder meer onder GN-code 7605 vallen.
- 14 Volgens deze bijlage XXI valt het product „draad van aluminium” onder GN-code 7605.
- 15 Partijen betwisten niet dat de litigieuze vordering voortvloeit uit een overeenkomst die zij op 2 november 2022 hebben gesloten, in 2023 moest worden uitgevoerd en betrekking had op draad van aluminium van Russische oorsprong.
- 16 Partijen zijn het oneens over de gevolgen van de beperkingen die bij verordening 2023/2878 zijn ingevoerd voor de betaling van een restschuld die voortvloeit uit vier facturen van maart 2023 voor de levering van de betrokken goederen.
- 17 Aangezien de nieuwe beperkingen na de sluiting van de overeenkomst en de levering van de goederen zijn ingevoerd, doen zij om die reden volgens Rusal niet af aan de verplichting tot betaling van die facturen.
- 18 ROMCAB stelt daarentegen dat de betalingsverplichting die samenhangt met de aankoop uitsluitend binnen de termijn van 20 maart 2024 had kunnen worden nagekomen. Na die datum is de uitvoering van de overeenkomst, die ook de nakoming van de betalingsverplichting omvat, verboden, zodat aan het betalingsverzoek niet meer kan worden voldaan, ook al is dit vóór de inwerkingtreding van verordening 2023/2878 gedaan.
- 19 De verwijzende rechter merkt op dat beide partijen zich, afhankelijk van hun respectieve standpunten, hebben beroepen op de uitleg die de Europese Commissie heeft verstrekt in het document „Commission Consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014”. Voorts heeft Rusal zich ook beroepen op het standpunt van het Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA) [federaal bureau voor economie en uitvoercontrole (BAFA), Duitsland] dat het aankoopverbod niet met terugwerkende kracht kan worden toegepast indien het op het tijdstip van voltooiing van de invoer (toen de goederen in de Unie in het vrije verkeer zijn gebracht) nog niet van kracht was.
- 20 De verwijzende rechter stelt vast dat de bepalingen van Unierecht die relevant zijn voor het geding, door partijen verschillend worden uitgelegd.

- 21 Bijgevolg is de verwijzende rechter van oordeel dat moet worden nagegaan of artikel 3 decies, lid 3 quater bis, dat bij wijze van uitzondering tot 20 maart 2024 de uitvoering toestaat van overeenkomsten die vóór 19 december 2023 zijn gesloten, aldus kan worden uitgelegd dat het ook van toepassing is op de uitvoering van een verplichting tot betaling van goederen die tot 19 december 2023 zijn gekocht.
- 22 De verwijzende rechter vraagt zich ook af of, indien de betaling binnen de in artikel 3 decies, lid 3 quater bis, gestelde termijn is verschuldigd, dit voldoende is om te bepalen of deze bepaling van toepassing is, zodat de betaling ook na 20 maart 2024 mag plaatsvinden.
- 23 Verder rijst er in dit verband twijfel aan het belang van het feit dat de schuldenaar de termijn heeft laten verstrijken zonder de betaling binnen de in artikel 3 decies, lid 3 quater bis, vastgestelde termijn te verrichten.
- 24 De verwijzende rechter merkt voorts op dat artikel 3 decies, lid 3 quater bis, van verordening nr. 833/2014 vervolgens is ingetrokken bij verordening 2024/1745 van de Raad van 24 juni 2024 tot wijziging van verordening nr. 833/2014.
- 25 Aangezien de betrokken bepalingen nooit door het Hof zijn uitgelegd en de antwoorden op de gestelde vragen niet zo voor de hand liggen dat daarover redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan, is de verwijzende rechter van oordeel dat het noodzakelijk is om het Hof te verzoeken om uitlegging van de regels van Unierecht die in het onderhavige geval van toepassing zijn.